

Datum: 10 juli 2019

Aan: kerkenraden en deputaatschappen

Betreft: Inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel

Geachte scriba's,

Wij hebben geconstateerd dat de druk om digitaal te kunnen communiceren met de overheid bij de kerkelijke rechtspersonen aan het oplopen is. De digitalisering bij de overheid gaat verder en in toenemende mate zijn voorzieningen en regelingen nu al niet óók op papier toegankelijk.

Dit is onwenselijk en vraagt om een andere aanpak. Inmiddels is besloten dat de kerkelijke rechtspersonen van de Christelijke Gereformeerde kerken in de loop van 2019 een KvK-nummer zullen krijgen via een door het Interkerkelijk contact in overheidszaken (hierna: "CIO") begeleid proces voor alle 31 aan het CIO verbonden kerkgenootschappen.

Meer over de achtergronden, de consequenties en het werkproces vindt u in deze brief.

Kerkgenootschappen en KvK-inschrijving

Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog kon in Nederland de levensovertuiging van natuurlijke personen teruggevonden worden in openbare registers. De effectiviteit van de Duitsers was hierdoor in ons land extra groot en geschiedenis van de holocaust is hierdoor aanleiding geweest voor de wetgever om terughoudend te zijn met registraties van geloofsovertuiging bij de overheid en in openbare registers.

In de Handelregisterwet is een uitzondering opgenomen voor kerkgenootschappen in verband met privacyoverwegingen in relatie tot de vrijheid van godsdienst. Niet alleen wetgevings-technisch, maar ook operationeel heeft de overheid een aantal maatregelen doorgevoerd als gevolg waarvan (persoonsgegevens van) natuurlijke personen *niet* verbonden kunnen worden aan kerkelijke rechtspersoon.

Er bestaat technisch op dit moment in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel dus geen mogelijkheid om bestuurders of gemachtigden te registreren vanuit het principe dat deze personen bescherming behoeven en het onwenselijk is dat in een *openbaar* register, systematisch terug te vinden is waar personen van een bepaalde levensovertuiging te vinden zijn.

Met de voortschrijdende digitalisering wordt het bestaande systeem echter problematisch. Immers: voor producten waar de overheid digitale communicatie gebruikt, wenst zij vast te kunnen stellen dat de natuurlijke persoon ook daadwerkelijk gemachtigd is om namens de *rechtspersoon* te handelen.

Bovendien staat op veel webformulieren van organisaties - zoals van energieleveranciers -

een verplicht veld opgenomen waar “een” KvK-nummer ingevuld dient te worden om verder te kunnen in het systeem.

E-herkenning

De Rijksoverheid gebruikt voor de digitale communicatie met rechtspersonen het systeem van E-herkenning. Zoals u als natuurlijk persoon een DigiD kunt aanvragen met uw BSN, gaat het E-herkenningsysteem ervan uit dat een E-herkenningmiddel aangevraagd wordt met een KvK-nummer. Voor burgerlijke rechtspersonen – zoals verenigingen en bedrijven- geldt dat er bestuurders geregistreerd zijn in het handelsregister. Dit is dus niet het geval voor kerkelijke rechtspersonen. E-herkenning werkt met beveiligingsniveaus 1 tot en met 5. Afhankelijk van het beveiligingsniveau vindt er een toets plaats op de natuurlijke persoon en de mate van machtiging die deze persoon heeft om namens de rechtspersoon rechtshandelingen te verrichten.

Meer informatie over producten en beveiligingsniveaus vindt u hier:

<https://eherkenning.kpn.com/dienstverleners/>

In verband met het verder mogelijk maken van de digitale communicatie met de overheid volgt het CIO nu een proces in twee stappen.

De eerste stap is inschrijving van de kerkelijke rechtspersoon in het Handelsregister. Met deze inschrijving wordt er geen inbreuk gemaakt op de privacy van kerkelijke gemachtigden. In een tweede stap zal er een systeem ontwikkeld moeten worden om kerkelijke gemachtigden te registreren met respect voor hun privacy en veiligheid.

Voor het laagste beveiligingsniveau biedt de reeds bestaande optie van inschrijving van kerkelijke rechtspersonen nu dus een oplossing. De wijze waarop de kerkelijke rechtspersonen nu ingeschreven worden, maakt dat u direct na inschrijving én aanvragen van een e-herkenningmiddel, gebruik kunt maken van E-herkenning op beveiligingsniveau 1. Hiermee kan men zelfstandig gebruik maken van onder meer de regeling Gratis VOG, parkeervergunningen en bijvoorbeeld asbest-subsidies aanvragen.

Vanuit het CIO gaat men voorts focussen op het vervolg: mogelijk maken van digitale communicatie via E-herkenning op de hogere beveiligingsniveaus mét daarbij erkenning en respect voor privacy.

Belangrijkste dilemma hierbij is dat er validatie nodig is van de natuurlijke persoon die namens de kerkelijke rechtspersoon rechtshandelingen mag verrichten. De inschrijving die we nu technisch kunnen doen, biedt voor dit proces nog geen oplossing. Hiervoor dient nieuwe wetgeving en beleid te worden ontwikkeld en een daaruit volgende technische oplossing gerealiseerd te worden. Dat kost dus nog meer tijd. We werken hieraan samen met onder meer de Kamer van Koophandel.

Voor de facilitering van de hogere beveiligingsniveaus van E-herkenning geldt dat er daartoe aanvullende besluitvorming bij de overheid nodig is. Bijvoorbeeld voor ruimtelijke ordeningszaken en het werkgeversdossier bij de UWV is een beveiligingsniveau 2 of 3 benodigd. Dit vraagt -kostbare- systeemaanpassingen. Deze zijn nu echter ook noodzakelijk na invoering van de AVG. Deze wet stelt immers expliciet dat verwerking van

persoonsgegevens waarvan religieuze overtuiging kan worden afgeleid, niet is toegestaan, tenzij met bijzondere waarborgen omkleed.

Tegelijkertijd met de inschrijving die we nu gaan doen – die immers niet alle vraagstukken oplost – werken we dus aan deze extra waarborgen voor de koppeling van de gegevens van de kerken aan natuurlijke personen.

Wat wordt er van u verwacht

We organiseren nu een proces met als resultaat dat de kerkelijke rechtspersonen automatisch worden ingeschreven. Hiertoe hoeft u dus **niets** te doen.

De mensen van het landelijk Dienstenbureau en het secretariaat van het CIO werken met de medewerkers van de KvK en het ANBI-team samen, om te komen tot een bulkprocedure zoals ook is gevolgd bij de toekenning van de LEI-nummers. Dit betekent dat u als kerkelijke gemeente **niet** zelf hoeft in te schrijven.

U zult als kerkelijke gemeente per email een bewijs van inschrijving en het toegekende KvK-nummer ontvangen. Mocht het zo zijn dat u al een KvK-nummer heeft, dan zal dit nummer behouden blijven. (NB: Indien u al een KvK-nummer heeft, wilt u het dan doorgeven aan de onderstaande contactpersoon?)

Voor wijzigingen in de Kamer van Koophandel inschrijving ná de toekenning van het KvK -nummer en het doorlopen van dit proces, dient u, in afstemming met het Dienstenbureau, zelf verder zorg te dragen. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn bij samenwerking of naamswijzigingen. De namen van gemachtigden staan immers na deze eerste inschrijving niet in het systeem van het Handelsregister. Hiertoe zullen verklaringen over natuurlijke personen die bevoegd zijn om namens de kerk te handelen, zoals nu ook bij het openen van een bankrekening, ook na deze inschrijving benodigd blijven.

In een later stadium zult u geïnformeerd worden over de tweede fase van de inschrijving ten behoeve van de e-herkenning op hogere niveaus. Er zullen ten aanzien van registratie van gemachtigden geen acties worden ondernomen zonder expliciete toestemming van die personen.

Contactpersoon

Voor vragen naar aanleiding van deze brief kunt u contact op nemen met het Dienstenbureau, Bertjan Groothedde, tel. 0318-582376, email B.Groothedde@cgk.nl .

Met vriendelijke groet,

Vincent (V.J.M.) van Arkel
Secretaris Deputaatschap Contact met de Overheid